

Nr 333

Av herr Bengtson, om ändrad lagstiftning angående s. k. billån.

Av alla egendomsbrotten utgör tillgreppen av bilar det ojämförligt största antalet. Mycken uppmärksamhet har ägnats åt detta problem, och många förslag har framförts för att komma tillrätta med de s. k. billånen. Trots ansträngningar på olika sätt har det emellertid inte lyckats att nå positivt resultat, utan antalet tillgrepp av bilar har i stället ständigt ökats. Att finna ett universalmedel, som förhindrar tillgreppen av bilar, torde inte vara möjligt, utan åtskilliga samverkande åtgärder i form av tekniska hjälpmedel, ungdomsvårdande åtgärder, polisiära aktioner m. m. blir säkerligen erforderliga för att få bort detta slag av brott.

En faktor, som torde ha en viss betydelse i detta sammanhang, är den milda benämning för biltillgreppen som nu användes, i det att de benämnes »billån». Det är visserligen riktigt att flertalet förövare av biltillgreppen inte har och kanske inte heller haft för avsikt att behålla eller försälja bilen och sålunda i juridisk mening göra sig skyldiga till stöld. Å andra sidan är det sannolikt att vederbörande i flertalet fall inte heller haft någon tanke på att återställa bilen till dess ägare. Oavsett hur den juridiska bedömningen och benämningen av detta brott utformas är det fullt klart att ordet »billån» icke har stöd i det allmänna rättsmedvetandet. Det övervägande antalet medborgare anser att tillgrepp av bilar, med i regel åtföljande skadegörelse å fordonet, är att betrakta som stöld och icke lån.

Straffrättskommittén har i sitt förslag till brottsbalk (SOU 1953: 14) föreslagit sådan ändring av lagtexten rörande stöldbegreppet att de s. k. billånen kommer att hänföras till stöld.

Det är sålunda möjligt att den juridiska bedömningen kommer att ändras i överensstämmelse med vad som ovan anförts. Då emellertid förslaget om förändring av ordet billån till bilstöld är inrymt i ett stort komplex av lagändringsförslag, torde det taga lång tid innan det blir framlagt för riksdagen. Med hänsyn till det ständigt ökande antalet biltillgrepp är det enligt min mening synnerligen angeläget att ovannämnda lagändring företages snarast möjligt, och därför bör denna del utbrytas från straffrättskommitténs förslag och bli föremål för behandling snarast.

Med anledning av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att förslag till lagändring i överensstämmelse med vad ovan anförts måtte föreläggas nästa års riksdag.

Stockholm den 26 januari 1957

Torsten Bengtson